

---

# Spis treści

|                                                                                 |           |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>WSTĘP</b>                                                                    | <b>9</b>  |
| <b>Rozdział 1</b>                                                               |           |
| <b>SPECYFIKA FIRM RODZINNYCH</b>                                                | <b>19</b> |
| 1.1. Istota firmy rodzinnej                                                     | 19        |
| 1.2. Zarządca firmy rodzinnej – charyzmatyczny przywódca i autorytet            | 21        |
| 1.3. Przywiązanie do tradycji pokoleniowej – cechą firm rodzinnych              | 38        |
| 1.4. Znaczenie sukcesji dla trwałego funkcjonowania firm rodzinnych             | 51        |
| <b>Rozdział 2</b>                                                               |           |
| <b>FIRMA RODZINNA KONKURENCYJNA</b>                                             | <b>59</b> |
| 2.1. Kondycja, szanse, zalety i wady firm rodzinnych                            | 59        |
| 2.2. Poziom umiędzynarodowienia rodzinnego biznesu                              | 66        |
| 2.3. Uwarunkowania działalności firm rodzinnych                                 | 73        |
| <b>Rozdział 3</b>                                                               |           |
| <b>INNOWACJE W SEKTORZE FIRM RODZINNYCH</b>                                     | <b>82</b> |
| 3.1. Innowacyjność polskich firm rodzinnych                                     | 82        |
| 3.2. Koncepcja otwartych innowacji                                              | 91        |
| 3.2.1. Przypadek 1 – firma rodzinna dr Irena Eris SA                            | 94        |
| 3.2.2. Przypadek 2 – firma rodzinna Makarczykowie z branży kosmetycznej         | 98        |
| 3.2.3. Przypadek 3 – firma kosmetyczna Laboratorium Kosmetyczne AVA             | 99        |
| 3.2.4. Przypadek 4 – firma rodzinna Ziaja Ltd Zakład Produkcji Leków sp. z o.o. | 102       |
| 3.2.5. Przypadek 5 – firma rodzinna L'Oréal (oddział w Polsce)                  | 103       |
| 3.2.6. Syntetyczne ujęcie wyników analizy firm                                  | 105       |
| 3.3. Najbardziej innowacyjne firmy rodzinne w Polsce                            | 109       |

## **Rozdział 4**

### **ZARZĄDZANIE TALENTAMI W FIRMACH RODZINNYCH**

|                                                                       |     |
|-----------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.1. Geneza zarządzania talentami                                     | 117 |
| 4.2. Rekrutacja pracowników                                           | 119 |
| 4.3. Zasoby – podstawowe jednostki kreowania wartości firmy           | 121 |
| 4.4. Strategia zarządzania talentami                                  | 123 |
| 4.5. Analiza wyników badań zarządzania talentami w firmach rodzinnych | 129 |

## **Rozdział 5**

### **PRZEMYSŁ INTELIGENTNY NADZIEJĄ DLA FIRM RODZINNYCH**

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| 5.1. Rola nauki w rozwoju gospodarczym              | 132 |
| 5.2. Przemysł 4.0 jako pojęcie nowej rzeczywistości | 136 |
| 5.3. Korzyści i obawy dotyczące Przemysłu 4.0       | 143 |
| 5.4. Przemysł 4.0 jako szansa dla firm rodzinnych   | 146 |

## **Rozdział 6**

### **ETYKA W FIRMACH RODZINNYCH A WSPÓŁCZESNY BIZNES**

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| 6.1. Czy etyczność płaci? Rola etyki biznesu               | 150 |
| 6.2. Czy tworzyć kodeksy etyczne?                          | 162 |
| 6.3. Wartości etyczne, którymi kierują się firmy rodzinne  | 170 |
| 6.3.1. Wiarygodność i zaufanie to podstawa                 | 176 |
| 6.3.2. Dysfunkcje i patologie etyczne w firmach rodzinnych | 181 |

## **Rozdział 7**

### **FIRMA RODZINNA A JEJ SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ**

|                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.1. Współczesna interpretacja odpowiedzialności biznesu                                | 183 |
| 7.2. Oczekiwania i korzyści przedsiębiorstw                                             | 194 |
| 7.3. Postęp cywilizacji a etyka biznesu                                                 | 205 |
| 7.4. Humanizacja działalności biznesowej                                                | 212 |
| 7.5. Warunki społecznej odpowiedzialności firm rodzinnych                               | 227 |
| 7.5.1. Jakie narzędzia służą do prowadzenia odpowiedzialnej firmy rodzinnej?            | 229 |
| 7.5.2. Jakie korzyści przyniesie firmie rodzinnej prowadzenie odpowiedzialnego biznesu? | 230 |

## **Rozdział 8**

### **WARTOŚCI NA POZIOMIE PRZEDSIĘBIORSTWA – UWAGI OGÓLNE**

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| 8.1. Zasady etyczne w określonych środowiskach zawodowych       | 233 |
| 8.2. Wartości nieetyczne w biznesie                             | 240 |
| 8.2.1. Korupcja                                                 | 243 |
| 8.2.2. Mobbing                                                  | 248 |
| 8.2.3. Fałszowanie składu produktu i jego planowane postarzenie | 249 |
| 8.2.4. Zmowy cenowe                                             | 251 |
| 8.2.5. Eksperymenty na zwierzętach                              | 251 |

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| 8.3. Słowo o „agresywnej” reklamie                             | 252 |
| 8.4. Uwagi nie tylko dla biznesu o charakterze rodzinnym       | 262 |
| 8.5. Gospodarka „otwartych oczu” – sposobem na kryzys wartości | 267 |
| <b>ZAKOŃCZENIE</b>                                             | 273 |
| <b>BIBLIOGRAFIA</b>                                            | 278 |
| <b>SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW</b>                         | 295 |